

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI.411.3.2.2024

Pani
Agata Wojda
Prezydent Miasta Kielce
Urząd Miasta Kielce
ul. Rynek 1
25-303 Kielce

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/24/003 – Realizacja szkolenia strzeleckiego oraz nauki udzielania pierwszej pomocy w szkołach województwa świętokrzyskiego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Kielce, ul. Rynek 1, 25-303 Kielce (dalej: Urząd)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Agata Wojda, Prezydent Miasta Kielce od 7 maja 2024 r., poprzednio Prezydentem Miasta Kielce był Bogdan Wenta (od 22 listopada 2018 r. do 6 maja 2024 r.).
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Warunki organizacyjne i finansowe realizacji podstawy programowej edukacji dla bezpieczeństwa, w tym szkolenia strzeleckiego oraz nauki udzielania pierwszej pomocy. 2. Nadzór nad realizacją wybranych zadań oświatowych.
Okres objęty kontrolą	Lata szkolne 2022/2023-2024/2025 (do czasu zakończenia kontroli) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeżeli miały związek z ustaleniami dotyczącymi okresu objętego kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę Kontrolerzy	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach 1. Arkadiusz Pawlik, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/84/2024 z 9 sierpnia 2024 r. 2. Monika Górniak-Napora, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/85/2024 z 9 sierpnia 2024 r. (akta kontroli str.1-6a)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą Prezydent Miasta Kielce zapewnił prawidłową organizację i finansowanie realizacji podstaw programowych edukacji dla bezpieczeństwa (EdB) w zakresie nauczania udzielania pierwszej pomocy. Nie zapewnił jednak odpowiednich warunków do prowadzenia praktycznego szkolenia strzeleckiego, obowiązkowego dla szkół ponadpodstawowych od roku szkolnego 2024/2025.

Prezydent prawidłowo sprawował nadzór nad działalnością szkół w zakresie spraw finansowych i administracyjnych. Arkusze organizacji szkół ponadpodstawowych na rok szkolny 2024/2025 zostały zatwierdzone po zasięgnięciu opinii Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty. Początkowo (w projektach arkuszy opracowywanych na rok szkolny 2024/2025 przed rozpoczęciem roku szkolnego) podział na grupy w ramach zajęć EdB przewidziano tylko w trzech szkołach. Po zmianach obowiązujących od września 2024 r., dokonanych na podstawie aneksów, podział na tych zajęciach został wprowadzony w prawie wszystkich szkołach (nawet w klasach liczących nie więcej niż 30 uczniów). NIK ocenia pozytywnie takie rozwiązanie organizacyjne, które pozwoli na naukę pierwszej pomocy w małych grupach, zgodnie z podstawą programową EdB. Prezydent zapewnił także środki na zakup pomocy dydaktycznych i szkolenia dla nauczycieli EdB.

W latach 2022-2024 Urząd nie podjął działań w celu zapewnienia szkołom wyposażenia do realizacji obowiązkowego od roku szkolnego 2024/2025 szkolenia strzeleckiego w ramach EdB, mimo że należało to do zadań organu prowadzącego szkoły ponadpodstawowe. W Kielcach funkcjonuje tylko jedna pięciostanowiskowa strzelnica przy szkole, mimo że od roku szkolnego 2024/2025 warunki do realizacji szkolenia strzeleckiego należy corocznie zapewnić dla ok. 3,2 tys. uczniów klas pierwszych szkół ponadpodstawowych. Druga strzelnica została przekazana na zasadzie użyczenia związkowi sportowemu, a wniosek dotyczący przystąpienia miasta Kielce do programu współfinansowanego przez Ministerstwo Obrony Narodowej pn. *Strzelnica w powiecie*, został w 2023 r. odrzucony przez Wiceprezydenta Miasta Kielce z powodu braku środków na wkład własny.

W okresie objętym kontrolą Prezydent Miasta Kielce terminowo sporządzał *Informacje o stanie realizacji zadań oświatowych* i przekazywał je Radzie Miasta Kielce, przy czym nie były one pełne, tj. nie zawierały opisów działań wymaganych art. 11 ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe³, odnoszących się do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Corocznie prawidłowo planowano dochody z tytułu oświatowej subwencji ogólnej, zgodnie z informacjami otrzymywanymi od Ministra Finansów. Każdego roku objętego kontrolą na zadania oświatowe przeznaczano całość otrzymywanej subwencji oświatowej, a brakującą sumę uzupełniano ze środków własnych (w latach 2022 i 2023 odpowiednio 173 mln zł i 187 mln zł). W budżecie miasta Kielce zapewnione zostały środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli. Wykorzystano możliwość poszerzenia obowiązkowego zakresu edukacji obronnej o dodatkowe zajęcia w ramach godzin przeznaczonych przez organ prowadzący.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz. U. z 2024 r. poz. 737, ze zm.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Warunki organizacyjne i finansowe realizacji podstawy programowej edukacji dla bezpieczeństwa, w tym szkolenia strzeleckiego oraz nauki udzielania pierwszej pomocy

Opis stanu faktycznego

Prezydent Miasta Kielce sporządził informacje o stanie realizacji zadań oświatowych za lata szkolne 2021/2022 i 2022/2023 (dalej: *Informacje*), które przekazywał organowi stanowiącemu (Radzie Miasta Kielce) do 31 października za poprzedni rok szkolny⁵. Dokumenty te zawierały m.in. opis stanu organizacji szkół i placówek oświatowych prowadzonych i współfinansowanych przez miasto Kielce, wykaz inwestycji i remontów, ewidencje spełniania obowiązku nauki, dane o zasobie kadrowym w danym roku szkolnym, dane o realizacji zadań oświatowych gminy na rzecz uczniów, informacje o wynikach sprawdzianów i egzaminów, dodatkowe zadania oświatowe realizowane na rzecz uczniów⁶ oraz o wynikach nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty (dalej: Kurator) nad szkołami i placówkami, dla których organem prowadzącym jest miasto Kielce⁷.

Informacje sporządzone za lata szkolne 2021/2022 i 2022/2023 nie zawierały niektórych elementów wskazanych w art. 11 ust. 7 Prawa oświatowego, tj. nie zawierały opisu działań podejmowanych przez szkoły nakierowanych na kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

W ww. dokumentach nie były poruszane zagadnienia związane z realizacją szkolenia strzeleckiego oraz nauki udzielania pierwszej pomocy w szkołach, dla których miasto Kielce było organem prowadzącym. Nie wskazywano w nich również zagadnień (problemów) dotyczących organizacji i finansowania dotyczących edukacji obronnej (np. funkcjonowania klas mundurowych, szkolenia strzeleckiego uczniów, nauki pierwszej pomocy przedmedycznej, dostępu do strzelnic, udziału uczniów w zawodach proobronnych).

Prezydent Miasta Kielce wyjaśniła: (...) *Przepisy prawa oświatowego nie wskazują co wyżej wymieniony dokument powinien dokładnie zawierać. (...) Ze względu na obszerność ww. dokumentu, ilość ogólnych informacji dotyczących stanu realizacji zadań oświatowych, nie zostały wprowadzone szczegółowe informacje dotyczące realizacji szkolenia strzeleckiego i nauki pierwszej pomocy. Uznano, że ujmowanie zagadnień związanych z ich realizacją nie jest aż tak istotne.*

(akta kontroli str. 7- 98, 148, 355)

Z *Informacji* wynikało, że:

⁴ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ Informację o stanie realizacji zadań oświatowych w Mieście Kielce: za rok szkolny 2021/2022 sporządzono 9 września 2022 r. i przekazano do Rady Miasta Kielce 12 września 2022 r., za rok szkolny 2022/2023 – sporządzono 25 września 2023 r., wpłynęła do Rady Miasta 3 października 2023 r.

⁶ W tym: w latach szkolnych 2022/2023 -2023/2024 zajęcia dodatkowe przygotowujące uczniów do egzaminów (w wymiarze odpowiednio 15 i 20 godzin na klasę w szkole podstawowej i ponadpodstawowej), powszechna nauka pływania dla uczniów klas trzecich szkół podstawowych (koszt roczny odpowiednio 388 tys. zł i 786 tys. zł), realizacja programów finansowanych lub współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

⁷ W informacji przedstawiono wykaz kontroli planowych i doraźnych prowadzonych przez wizytatorów Kuratorium Oświaty w Kielcach w szkołach i placówkach wraz z wydanymi zaleceniami oraz wybrane formy wspomagania szkół (tylko w roku szkolnym 2023/2024), co szerzej omówiono w obszarze drugim wystąpienia.

- w roku szkolnym 2021/2022 miasto Kielce było organem prowadzącym dla 33 przedszkoli, 25 szkół podstawowych, 25 szkół ponadpodstawowych⁸, dziewięciu szkół specjalnych⁹, dwóch specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, trzech placówek wychowania pozaszkolnego, dwóch internatów, jednej bursy szkolnej oraz trzech innych placówek oświatowych,
- w roku szkolnym 2022/2023 Miasto było organem prowadzącym dla 33 przedszkoli, 25 szkół podstawowych, 25 szkół ponadpodstawowych¹⁰, dziewięciu szkół specjalnych¹¹, dwóch specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, trzech placówek wychowania pozaszkolnego, dwóch internatów, jednej bursy szkolnej oraz trzech innych placówek oświatowych.

Zgodnie z *Informacjami* w roku szkolnym 2021/2022 do publicznych szkół ponadpodstawowych uczęszczało prawie 13 tys. uczniów, w tym do: liceum ogólnokształcącego 6227 uczniów, technikum – 5678, technikum specjalnego – 43, branżowej szkoły I stopnia – 726, branżowej szkoły I stopnia specjalnej – 68, branżowej szkoły II stopnia – 63 i do szkoły przysposabiającej do pracy – 81. W roku szkolnym 2022/2023 prawie 14 tys. uczniów, w tym odpowiednio: 6770, 6236, 49, 634, 74, 129 i 71. Corocznie w klasach pierwszych rozpoczynało naukę od 3,2 do 3,5 tys. uczniów.

Szczegółowy stan organizacji szkół publicznych ponadpodstawowych w latach szkolnych 2021/2022 i 2022/2023 przedstawiał się następująco:

- I Liceum Ogólnokształcące (LO) im. Stefana Żeromskiego - stan na 30 września 2022 r.: liczba oddziałów – 25, łączna liczba uczniów – 829, w tym z niepełnosprawnościami/objęci kształceniem specjalnym – 6, poziom zatrudnienia nauczycieli – 61; stan na 30 września 2023 r. – odpowiednio: 26, 860, 8, 66;
- II LO im. Jana Śniadeckiego - stan na 30 września 2022 r.: liczba oddziałów – 30, łączna liczba uczniów – 1033, w tym z niepełnosprawnościami/objęci kształceniem specjalnym – 4, poziom zatrudnienia nauczycieli – 65; stan na 30 września 2023 r. – odpowiednio: 32, 1109, 5, 64;
- III LO z Oddziałami Integracyjnymi im. Cypriana Kamila Norwida - stan na 30 września 2022 r.: liczba oddziałów – 27, łączna liczba uczniów – 824, w tym z niepełnosprawnościami/objęci kształceniem specjalnym – 52, poziom zatrudnienia nauczycieli – 68; stan na 30 września 2023 r. – odpowiednio: 29, 892, 61, 70;
- IV LO - stan na 30 września 2022 r.: liczba oddziałów – 23, łączna liczba uczniów – 776, w tym z niepełnosprawnościami/objęci kształceniem specjalnym – 5, poziom zatrudnienia nauczycieli – 49; stan na 30 września 2023 r. – odpowiednio: 24, 808, 8, 51;
- V LO im. ks. Piotra Ściegiennego - stan na 30 września 2022 r.: liczba oddziałów – 26, łączna liczba uczniów – 843, w tym z niepełnosprawnościami/objęci kształceniem specjalnym – 12, poziom zatrudnienia nauczycieli – 54; stan na 30 września 2023 r. – odpowiednio: 27, 898, 15, 55;
- VI LO im. Juliusza Słowackiego - stan na 30 września 2022 r.: liczba oddziałów – 32, łączna liczba uczniów – 1034, w tym z niepełnosprawnościami/objęci

⁸ W tym ośmiu liceów ogólnokształcących, dziewięciu techników, dwóch szkół policealnych, pięciu branżowych szkół I stopnia, jednej branżowej szkoły I stopnia z oddziałami specjalnymi, trzech branżowych szkół II stopnia.

⁹ W tym pięciu szkół podstawowych, jednej branżowej szkoły I stopnia, jednego technikum, dwóch szkół przysposabiających do pracy.

¹⁰ W tym ośmiu liceów ogólnokształcących, dziewięciu techników, dwóch szkół policealnych, pięciu branżowych szkół I stopnia, jednej branżowej szkoły I stopnia z oddziałami specjalnymi, trzech branżowych szkół II stopnia, dziewięciu szkół specjalnych (w tym pięciu szkół podstawowych, jednej branżowej szkoły I stopnia, jednego technikum, dwóch szkół przysposabiających do pracy).

¹¹ W tym pięciu szkół podstawowych, jednej branżowej szkoły I stopnia, jednego technikum, dwóch szkół przysposabiających do pracy.

- kształceniem specjalnym – 6, poziom zatrudnienia nauczycieli – 75; stan na 30 września 2023 r. – odpowiednio: 34, 1101, 8, 72;
- Zespół Szkół Ekonomicznych¹² - stan na 30 września 2022 r.: liczba oddziałów – 26, łączna liczba uczniów – 735, w tym z niepełnosprawnościami/objęci kształceniem specjalnym – 6, poziom zatrudnienia nauczycieli – 58; stan na 30 września 2023 r. – odpowiednio: 29, 820, 9, 62;
 - Zespół Szkół Ekonomicznych im. Mikołaja Kopernika¹³ - stan na 30 września 2022 r.: liczba oddziałów – 25, łączna liczba uczniów – 762, w tym z niepełnosprawnościami/objęci kształceniem specjalnym – 9, poziom zatrudnienia nauczycieli – 44; stan na 30 września 2023 r. – odpowiednio: 27, 771, 9, 53;
 - Zespół Szkół Elektrycznych w Kielcach¹⁴ - stan na 30 września 2022 r.: liczba oddziałów – 40, łączna liczba uczniów – 1180, w tym z niepełnosprawnościami/objęci kształceniem specjalnym – 19, poziom zatrudnienia nauczycieli – 101; stan na 30 września 2023 r. – odpowiednio: 44, 1266, 26, 105;
 - Zespół Szkół Informatycznych¹⁵ - stan na 30 września 2022 r.: liczba oddziałów – 30, łączna liczba uczniów – 969, w tym z niepełnosprawnościami/objęci kształceniem specjalnym – 25, poziom zatrudnienia nauczycieli – 62; stan na 30 września 2023 r. – odpowiednio: 30, 977, 34, 63;
 - Zespół Szkół Mechanicznych w Kielcach¹⁶ - stan na 30 września 2022 r.: liczba oddziałów – 48, łączna liczba uczniów – 1332, w tym z niepełnosprawnościami/objęci kształceniem specjalnym – 22, poziom zatrudnienia nauczycieli – 96; stan na 30 września 2023 r. – odpowiednio: 50, 1409, 23, 98;
 - Zespół Szkół nr 2¹⁷ - stan na 30 września 2022 r.: liczba oddziałów – 32, łączna liczba uczniów – 893, w tym z niepełnosprawnościami/objęci kształceniem specjalnym – 17, poziom zatrudnienia nauczycieli – 82; od roku szkolnego 2023/2024 był to Zespół Placówek Oświatowych nr 2 - stan na 30 września 2023 r.: liczba oddziałów – 39, łączna liczba uczniów – 1136, w tym z niepełnosprawnościami/objęci kształceniem specjalnym – 32, poziom zatrudnienia nauczycieli – 89;
 - Zespół Szkół nr 3¹⁸ - stan na 30 września 2022 r.: liczba oddziałów – 33, łączna liczba uczniów – 1094, w tym z niepełnosprawnościami/objęci kształceniem specjalnym – 14, poziom zatrudnienia nauczycieli – 68; stan na 30 września 2023 r. – odpowiednio: 33, 1063, 21, 70;
 - Zespół Szkół Przemysłu Spożywczego¹⁹ - stan na 30 września 2022 r.: liczba oddziałów – 27, łączna liczba uczniów – 670, w tym z niepełnosprawnościami/objęci kształceniem specjalnym – 23, poziom zatrudnienia nauczycieli – 63; stan na 30 września 2023 r. – odpowiednio: 28, 651, 27, 62;

¹² Technikum nr 5 i Szkoła policealna nr 8.

¹³ Technikum nr 6 im. Mikołaja Kopernika.

¹⁴ Technikum nr 4 im. Ryszarda Kaczorowskiego, Branżowa Szkoła I stopnia im. Ryszarda Kaczorowskiego.

¹⁵ Technikum nr 7.

¹⁶ Technikum nr 2, Branżowa szkoła I stopnia nr 1, Branżowa Szkoła II stopnia nr 1.

¹⁷ X Liceum Ogólnokształcące Mistrzostwa Sportowego im. Józefa Wybickiego (w roku szkolnym 2021/2022 – X Liceum Ogólnokształcące im. Józefa Wybickiego), Technikum nr 11 i Branżowa Szkoła I stopnia nr 6.

¹⁸ VII Liceum Ogólnokształcące im. Józefa Wybickiego, Technikum nr 8, Szkoła policealna nr 2.

¹⁹ Technikum nr 3 im. Danuty Siedzikówny „Inki”, Branżowa Szkoła I stopnia nr 3 im. Danuty Siedzikówny „Inki”, Branżowa Szkoła II stopnia nr 3 im. Danuty Siedzikówny „Inki”.

- Zespół Szkół Zawodowych nr 1²⁰ - stan na 30 września 2022 r.: liczba oddziałów - 32, łączna liczba uczniów – 795, w tym z niepełnosprawnościami/objęci kształceniem specjalnym – 7, poziom zatrudnienia nauczycieli – 68; stan na 30 września 2023 – odpowiednio: 35, 787, 13, 71.

(akta kontroli str. 9,12-13, 51, 54-55)

W budżecie miasta Kielce na początku każdego roku budżetowego objętego kontrolą zaplanowano²¹, zgodnie z metryczkami subwencji oświatowej (SO²²), dochody z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej w następującej wysokości: na 2022 r. – 362 025 696 zł, na 2023 r. – 434 798 756 zł, na 2024 r. – 585 356 543 zł²³.

Ostateczna kwota części oświatowej subwencji ogólnej zadań oświatowych miasta i powiatu, wyniosła: w 2022 r. – 381 066 607, w 2023 r. – 438 507 357 zł.

Kierownik Referatu Budżetu Oświaty wyjaśniła: *W ciągu roku kalendarzowego następuje zwiększenie części oświatowej subwencji ogólnej w stosunku do zaplanowanej. Spowodowane jest to m.in. wzrostem wynagrodzeń nauczycieli, wzrostem zadań szkolnych, przyznaniem środków z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej itp.*

W latach 2022 i 2023 uzyskano dodatkowe środki z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej, o której mowa w art. 28 ust. 2 ustawy z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego²⁴. Po spełnieniu wymagań określonych w *Kryteriach podziału rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej*²⁵ w 2022 r. ze środków z rezerwy części subwencji oświatowej, Urząd otrzymał 19 040 911 zł, w 2023 r. subwencję zwiększono o 3 708 601 zł.

W 2022 r. wykonanie subwencji oświatowej wyniosło 381 066 607 zł, w 2023 r. - 438 507 357 zł.²⁶

Na zadania oświatowe w latach 2022 i 2023 przeznaczono 100% otrzymanej subwencji. Pokrywała ona (stan na 31 grudnia) wydatki subwencionowane na wydatki oświatowe gminy i powiatu w 66% w 2022 r. i 68% w 2023 r. Zadania edukacyjne realizowane przez miasto Kielce, były dofinansowane ze środków samorządu w wysokości odpowiednio: 172 803 185 zł²⁷ w 2022 r. i 186 501 050 zł²⁸ w 2023 r.

(akta kontroli str. 110-135)

W budżecie zapewniono środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli, a zasady udzielania dofinansowania w tym zakresie określono w stosownych zarządzeniach

²⁰ Technikum nr 1, Branżowa Szkoła I stopnia nr 2 i Branżowa Szkoła II stopnia nr 2 (od roku szkolnego 2022/2023).

²¹ Uchwały Rady Miasta Kielce w sprawie uchwalenia budżetu Miasta Kielce: nr LV/1085/2021 z dnia 16 grudnia 2021 r. na 2022 r.; nr LXX/1403/2022 z dnia 15 grudnia 2022 r. na 2023 r. i nr LXXXVIII/1695/2023 z dnia 15 grudnia 2023 r. na 2024 r.

²² SO=SOA+SOB+SOC - część oświatowa (SO) składa się z kwoty bazowej (SOA), kwoty uzupełniającej (SOB) i kwoty na zadania pozaszkolne (SOC), tj.: 1) SO – część oświatowa, po odliczeniu rezerwy, o której mowa w art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U z 2024 r. poz. 1572); 2) SOA – kwota bazowa części oświatowej według finansowego standardu A podziału części oświatowej na realizację zadań szkolnych; 3) SOB – kwota uzupełniająca części oświatowej według wag P zwiększających finansowy standard A na realizację zadań szkolnych.

²³ Dział 801 i 854.

²⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 356; uchylonej z dniem 25 października 2024 r.

²⁵ <https://www.gov.pl/web/edukacja/kryteria-podzialu-rezerwy-czesci-oswiatowej-subwencji-ogolnej-na-rok-2022> i <https://www.gov.pl/web/edukacja/kryteria-podzialu-rezerwy-czesci-oswiatowej-subwencji-ogolnej-na-rok-2023> (data dostępu 20 sierpnia 2024 r.).

²⁶ Wykonanie na 31 grudnia każdego roku.

²⁷ W 2022 r. subwencja oświatowa wyniosła 381 066 607 zł; środki własne Miasta - 172 803 185 zł; źródła obce – łącznie 20 727 990 zł (w tym 11 672 228 zł stanowiły dotacje z budżetu państwa, 4 735 641 zł – inne środki bezzwrotne, tj. środki z UE oraz 4 320 121 zł wpływy z tytułu przebywania dzieci z gmin ościennych w przedszkolach na terenie miasta Kielce).

²⁸ W 2023 r. subwencja oświatowa wyniosła 438 507 357 zł; środki własne Miasta - 186 501 050 zł; źródła obce – łącznie 23 072 406 zł (w tym 12 027 459 zł stanowiły dotacje z budżetu państwa, 5 280 335 zł – inne środki bezzwrotne, tj. środki z UE oraz 5 764 612 zł wpływy z tytułu przebywania dzieci z gmin ościennych w przedszkolach na terenie miasta Kielce).

Prezydenta Miasta Kielce²⁹. W latach 20022-2023 r. plan doskonalenia zawodowego był realizowany na podstawie zarządzeń Prezydenta Miasta Kielce oraz planów doskonalenia nauczycieli na dany rok składanych przez placówki oświatowe do organu prowadzącego.

W roku 2024 r. weszło w życie zarządzenie Prezydenta Miasta Kielce nr 23/2024 z dnia 24 stycznia 2024 r., które zostało uchylone zarządzeniem nr 81/2024 z dnia 13 marca 2024 r. po wszczęciu postępowania nadzorczego przez Wojewodę Świętokrzyskiego. Następnie plan dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli został przyjęty uchwałą nr XCII/1778/2024 Rady Miasta Kielce.

Dyrektor Wydziału Edukacji i Profilaktyki Zdrowotnej wyjaśnił: *Formy i specjalności kształcenia, na które dofinansowanie jest przyznawane pochodzą z planów doskonalenia nauczycieli na dany rok składanych przez placówki oświatowe do organu prowadzącego. Ponadto uchwała dotycząca planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli podlega konsultacjom ze związkami zawodowymi.* Wyjaśnił również: *Środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli naliczane są zgodnie z art. 70a Karty Nauczyciela. Zaplanowane środki w pełni zabezpieczają wnioski złożone przez dyrektorów szkół.*

W planach finansowych dochodów i wydatków budżetowych na doskonalenie zawodowe nauczycieli na doksztalcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli w latach 2022 i 2023 przewidziano łącznie 4 301 531 zł. Na ten cel w latach 2022 i 2023 wydatkowano łącznie 744 842,01 zł, tj. w 2022 r. – 384 903,59 zł, a w 2023 r. – 359 938,42 zł). Gmina Kielce jest organem prowadzącym dla Samorządowego Ośrodka Doradztwa Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach. Prezydent Miasta Kielce wyjaśniła, że placówka ta prowadzi szkolenia dla nauczycieli, w tym szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej oraz dla nauczycieli EdB. W roku 2022 przeszkolono w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej 184 osób, w roku 2023 – 151 i w roku 2024 – 45. Szkoleniami skierowanymi do nauczycieli EdB objęto: 2022 r. – 11 osób, w 2023 r. – 13 i w 2024 r. – 19.

Do organu prowadzącego wpływały wnioski o dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli (np. studiów podyplomowych w zakresie nauczania informatyki oraz na kierunku Pedagogika specjalna - logopedia), żaden z nich nie dotyczył udziału w dodatkowym szkoleniu w zakresie udzielania pierwszej pomocy i obronności.

(akta kontroli str. 99-110, 235-268)

Od roku szkolnego 2022/2023, zgodnie z § 1 pkt 1 lit. c i e rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia³⁰ w zakresie podstawy programowej określonej w załączniku nr 1 oraz § 1 pkt 1 lit. b i e oraz pkt 2 lit b i d rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z 1 sierpnia 2022 r. zmieniającego rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły

²⁹ Zarządzenia Prezydenta Miasta Kielce w sprawie planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz ustalenia maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za kształcenie nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Kielce: w 2022 r. - zarządzenie nr 23/2022 z dnia 19 stycznia 2022 r., w 2023 r. - zarządzenie nr 27/2023 z dnia 25 stycznia 2023 r., w 2024 - zarządzenie nr 81/2024 z dnia 13 marca 2024 r.

³⁰ Dz. U. poz. 1705; dalej: rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki zmieniającego podstawę programową dla liceum, ogólnokształcącego, technikum i branżowej szkoły II stopnia.

policealnej³¹, podstawy programowej określonej w załączniku nr 2 i 4a, podstawa programowa EdB w szkołach ponadpodstawowych została wzbogacona o zagadnienia dotyczące edukacji obronnej. Przewidziano realizację dodatkowych zagadnień dotyczących: (1) reagowania w sytuacji zagrożenia działaniami wojennymi (tzw. survivalu, w tym miejsca schronienia); (2) zasad pierwszej pomocy w sytuacji wystąpienia zagrożenia z użyciem broni konwencjonalnej, (3) cyberbezpieczeństwa w wymiarze wojskowym oraz (4) szkolenia strzeleckiego uczniów. W ramach tej ostatniej grupy zagadnień uczeń powinien uzyskać umiejętności: składania i rozkładania broni oraz wykonać strzelanie z wykorzystaniem: broni kulowej, pneumatycznej, replik broni strzeleckiej (ASG), strzelnic wirtualnych albo laserowych. Realizacja szkolenia strzeleckiego w szkole ponadpodstawowej bazowała na wstępnym przygotowaniu ucznia do realizacji tych zagadnień, przewidzianej w ramach zajęć EdB w szkole podstawowej³².

Jednocześnie wskazano, że zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki zmieniającego podstawę programową dla liceum, ogólnokształcącego, technikum i branżowej szkoły II stopnia oraz § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki zmieniającego podstawę programową dla szkół podstawowych i branżowych I stopnia:

- od roku szkolnego 2024/2025 wszystkie szkoły zostały zobowiązane do prowadzenia praktycznego szkolenia strzeleckiego, tj. nauki wykonywania przez ucznia strzelania z wykorzystaniem broni kulowej, pneumatycznej, replik broni strzeleckiej (ASG);
- w przypadku liceów ogólnokształcących, techników i szkół branżowych I stopnia, które na terenie danego powiatu mają dostęp do broni kulowej, pneumatycznej, replik broni strzeleckiej (ASG), strzelnic wirtualnych albo laserowych – wymóg ten jest realizowany od roku szkolnego 2022/2023;
w przypadku szkół, które nie mają dostępu na terenie powiatu do broni kulowej, pneumatycznej, replik broni strzeleckiej (ASG), strzelnic wirtualnych albo laserowych – wymóg ten jest realizowany w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 w miarę istniejących możliwości.

Zgodnie z zaleceniami przekazanym przez Ministra Edukacji i Nauki przed rozpoczęciem roku szkolnego 2022/2023, szkolenie strzeleckie powinno być realizowane przy użyciu środków własnych szkoły, jednostki samorządu lokalnego jak również poprzez wykorzystanie strzelnic znajdujących się w posiadaniu innych podmiotów (na zasadzie porozumienia), w tym *strzelnic powiatowych*³³.

Zgodnie z raportem wygenerowanym z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) na koniec 2022 r. i 2023 r. tylko jedna szkoła, dla której miasto Kielce jest organem prowadzącym, dysponowała strzelnicą szkolną.

Była to strzelnica pneumatyczna w Zespole Placówek Oświatowych nr 2 (ZPO nr 2) zlokalizowana w Kielcach przy ul. Jagiellońskiej 90. Jak podała Prezydent Miasta Kielce, obiekt miał pięć stanowisk i korzystała z niego tylko jedna szkoła. Strzelnica miała zatwierdzony regulamin, a jej funkcjonowanie nie wymagało innych dodatkowych pozwoleń. Konserwacja urządzeń i bieżące wydatki związane z funkcjonowaniem tej strzelnicy finansowano ze środków ZPO nr 2.

W latach 2022/2023-2024/2025 żadna ze szkół kieleckich nie zwróciła się do ZPO nr 2 ani do Urzędu Miasta Kielce o możliwość korzystania ze strzelnicy.

³¹ Dz. U. poz. 1717; dalej: rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki zmieniające podstawę programową dla szkół podstawowych i branżowych I stopnia.

³² Zgodnie z rozporządzeniem zmieniającym podstawę programową kształcenia ogólnego w szkołach podstawowych i branżowych I stopnia, w podstawie programowej EdB w szkołach podstawowych wprowadzono *Przygotowanie do szkolenia strzeleckiego* obejmujące m.in. zasady bezpiecznego i efektywnego posługiwania się bronią strzelecką; budowę broni, postawy strzeleckie, zgrywanie przyrządów celowniczych, regulację oddechu w czasie składania się do strzału.

³³ Pismo Dariusza Piontkowskiego, Sekretarza Stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki nr DKOPP-DKOPP.072.1.2022 z 22 sierpnia 2022 r. oraz informacje na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Na terenie Zespołu Szkół Mechanicznych w Kielcach (ZSM) znajdowała się także strzelnica sportowa, która była w dyspozycji Klubu Uczelnianego Akademickiego Związku Sportowego Politechniki Świętokrzyskiej – Sekcja Strzelecka (na mocy porozumienia podpisanego 4 stycznia 2013 r. pomiędzy Dyrektorem ZSM a przedstawicielem Politechniki Świętokrzyskiej oraz porozumienia z 11 czerwca 2014 r. zawartego pomiędzy gminą Kielce a Sekcją Strzelecką Akademickiego Związku Sportowego Politechniki Świętokrzyskiej dotyczącego użyczenia ww. obiektu).

(akta kontroli str. 140-146, 210-212, 230-234)

Prezydent Miasta Kielce wyjaśniła: *Porozumienie o współpracy pomiędzy Klubem Uczelnianym Akademickiego Związku Sportowego Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach a Zespołem Szkół Mechanicznych w Kielcach dotyczy przede wszystkim potwierdzenia woli współpracy w zakresie kontynuowania rozpoczętego w latach poprzednich procesu organizowania i prowadzenia szkolenia i współzawodnictwa w dziedzinie sportów strzeleckich. W zapisach tego porozumienia nie ma zapisów o możliwości dotyczących korzystania z niej przez inne szkoły, ponieważ tego nie dotyczy. Natomiast umowa użyczenia zawarta w dniu 11 czerwca 2014 roku pomiędzy: Gminą Kielce a Stowarzyszeniem Sekcją Strzelecką Akademickiego Związku Sportowego Politechniki Świętokrzyskiej zawiera zapis: '§ 2 ust. 2 Biorący będzie używał przedmiot umowy w celu prowadzenia działalności sportowo-wychowawczej z młodzieżą wraz z działalnością towarzyszącą oraz realizacją celów statutowych'.*

(akta kontroli str. 355)

NIK zauważa, że wskazana umowa użyczenia nie zawiera ograniczeń czasowych korzystania przez AZS Politechniki Świętokrzyskiej z ww. strzelnicy. Zgodnie z art. 710 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny³⁴, przez umowę użyczenia użyczający zobowiązuje się zezwolić biorącemu, przez czas oznaczony lub nieoznaczony, na bezpłatne używanie oddanej mu w tym celu rzeczy. Realizacja zajęć EdB przez uczniów z innych szkół z terenu Kielc wymagałaby więc ograniczenia ww. umowy użyczenia z AZS Politechniki Świętokrzyskiej przez miasto Kielce, gdyż dyrektorzy innych szkół nie byli stroną tego porozumienia.

NIK stwierdza, że w świetle przedstawionych wyjaśnień strzelnica przy ZSM w Kielcach jest nadal własnością miasta Kielce i dostosowanie ww. porozumień w celu zapewnienia dostępności strzelnicy dla uczniów innych szkół należy do Urzędu, mimo że będzie to wymagać partycypowania miasta Kielce w wydatkach związanych z zapewnieniem bieżącej konserwacji i obsługi tej strzelnicy.

W okresie objętym kontrolą Minister Obrony Narodowej corocznie ogłaszał konkursy ofert pn. *Strzelnica w powiecie* na dofinansowanie zadań związanych z utworzeniem strzelnic wirtualnych lub pneumatycznych typu zamkniętego wraz z wyposażeniem strzeleckim, umożliwiającym prowadzenie zorganizowanego szkolenia strzeleckiego, w szczególności wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych³⁵. Miasto Kielce jako jednostka samorządu terytorialnego prowadząca m.in. szkoły ponadpodstawowe, nie uczestniczyła ww. programie. Nie realizowano innych inwestycji ze środków samorządowych ani z wykorzystaniem środków uzyskanych z innych źródeł, w celu zapewnienia warunków do realizacji podstawy programowej nauczania EdB, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 74)

³⁴ Dz.U. z 2024 r. poz. 1061, ze zm.

³⁵ Na podstawie art. 42 ust. 2 pkt 5c ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 356) oraz § 3 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 6 lipca 2018 r. w sprawie dofinansowania z budżetu państwa zadań związanych z budową, remontami i utrzymaniem strzelnic oraz rozwijaniem sportu strzeleckiego (Dz. U. poz. 1335).

W latach szkolnych 2022/2023-2023/2024 do Urzędu wpłynęły trzy wnioski dotyczące doposażenia oraz dofinansowania zadań oświatowych związanych z edukacją obronną oraz nauką udzielania pierwszej pomocy; tylko jeden z nich - złożony przez Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 34 im. Adama Mickiewicza w Kielcach 12 lutego 2024 r. o wyrażenie zgody na zakup fantoma (pomocy dydaktycznej do prowadzenia zajęć pierwszej pomocy w ramach EdB) - został rozpatrzony pozytywnie, tj. przyznano 1240 zł na ten zakup. Pozostałe wnioski nie zostały zaakceptowane, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 136-139)

W roku szkolnym 2021/2022 w 12, a w 2022/2023 w 13 szkołach podstawowych (z 25 funkcjonujących na terenie Miasta) zostały wykonane prace remontowe. Analiza zakresów tych remontów, przedstawionych w *Informacji* nie wskazuje, by dotyczyły one realizacji zadań związanych z edukacją obronną oraz nauką udzielania pierwszej pomocy.

(akta kontroli str. 64-66, 201)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Sporządzana przez Prezydenta Miasta Kielce *Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych* za lata szkolne 2021/2022 i 2022/2023 nie zawierała jednego z elementów wskazanych w art. 11 ust. 7 pkt 1 Prawa oświatowego, tj. opisu działań podejmowanych przez szkoły nakierowanych na kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

(akta kontroli str. 7-98)

Prezydent Miasta Kielce potwierdziła, że *Informacje* nie zawierały wskazanych wyżej opisów. Dodała również, że zawarto w nich opis działań podjętych przez gminę Kielce dotyczącą dowozu dzieci niepełnosprawnych do placówek. Wyjaśniła: *Ze swojej strony możemy zapewnić, że w informacji o stanie realizacji zadań oświatowych za kolejne lata szkolne zostaną dodane szczegółowe opisy podejmowanych działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami specjalnymi*.

(akta kontroli str. 7-98, 355)

2. Prezydent Miasta Kielce nie dołożył należytej staranności by zapewnić od roku szkolnego 2024/2025 warunki do realizacji obowiązkowego dla wszystkich szkół ponadpodstawowych praktycznego szkolenia strzeleckiego w ramach EdB, zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki zmieniającego podstawę programową dla liceum, ogólnokształcącego, technikum i branżowej szkoły II stopnia oraz § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki zmieniające podstawę programową dla szkół podstawowych i branżowych I stopnia, tj. nauki wykonywania przez ucznia strzelania z wykorzystaniem broni kulowej, pneumatycznej, replik broni strzeleckiej (ASG), strzelnic wirtualnych albo laserowych; było to wymagane art. 10 ust. 1 pkt 5 Prawa oświatowego, zgodnie z którym organ prowadzący zapewnia wyposażenie szkoły lub placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania.

W latach szkolnych 2022/2023 i 2023/2024 poprzedzających wprowadzenie ww. wymogu nie podjęto działań w celu zapewnienia uczniom szkół ponadpodstawowych z Kielc dostępu do bezpłatnej *strzelnicy powiatowej*, gdyż nie wyrażono zgody na wnioski jednostki organizacyjnej miasta Kielce o przystąpienie do programu *Strzelnica w powiecie*, a mianowicie:

- wniosek złożony przez dyrektora Miejskiego Szkolnego Ośrodka Sportowego w Kielcach³⁶ z 15 czerwca 2021 r. o zwiększenie planu w paragrafie 4240

³⁶ Od dnia 1 września 2023 r. Miejski Szkolny Ośrodek Sportowy został połączony z Zespołem Szkół nr 2 ul. Jagiellońska 90 tworząc Zespół Placówek Oświatowych nr 2 z siedzibą przy ul. Jagiellońskiej 90.

o kwotę 20 000 zł z przeznaczeniem środków na zakup pistoletów i karabinków sportowych na planowaną strzelnicę szkolną, niezbędnych do prowadzenia zajęć z dziećmi nie uzyskał akceptacji Skarbnika Miasta Kielce³⁷;

- wniosek złożony przez dyrektora Miejskiego Szkolnego Ośrodka Sportowego w Kielcach z 23 stycznia 2023 r.³⁸, o dofinansowanie przez miasto Kielce środków na wymagany wkład własny, w związku z zamiarem przystąpienia jednostki do konkursu *Strzelnica w powiecie 2023*. Dotyczył on zabezpieczenia w budżecie oraz przydzielenia środków w wysokości 75 000 zł na dofinansowania zadań związanych z utworzeniem strzelnic pneumatycznych typu zamkniętego wraz z ich wyposażeniem, w szczególności dla młodzieży szkół ponadpodstawowych i został rozpatrzony odmownie przez Zastępcę Prezydenta Miasta Kielce Marcina Chłodnickiego z uwagi na brak środków w budżecie Miasta Kielce (pismo z 16 marca 2023 r.).

(akta kontroli str. 140-147, 210-212, 230-234)

Były Zastępca Prezydenta Miasta Kielce Marcin Chłodnicki wyjaśnił: (...) *Nie pamiętam szczegółów procedowania ministerialnych założeń z 2021 r. dotyczących szkolenia strzeleckiego w placówkach oświatowych. (...) Na początku pełnienia przeze mnie funkcji wiceprezydenta pojawił się pomysł ówczesnego Ministra Nauki i Edukacji dotyczący organizacji szkoleń strzeleckich w szkołach. (...) Pomysł Ministra budził szereg naszych obaw, co do możliwości finansowych i organizacyjnych szkół. Istotnym w ocenie stanu faktycznego jest to, że subwencja oświatowa dla samorządów wbrew jej założeniom nie pokrywa całości kosztów utrzymania oświaty. (...) Najprawdopodobniej to (...) zła sytuacja finansowa miasta i placówek oświatowych była przyczyną tego, że szkoły nie budowały strzelnic, a dyrektorzy nie zatrudniali dodatkowych pracowników (...). W mojej ocenie słuszny (...) pomysł wyszkolenia strzeleckiego, do dziś nie został w Polsce zrealizowany przez niewłaściwe założenia systemowe, a zwłaszcza te dotyczące finansowania (...).*

(akta kontroli str. 373)

Prezydent Miasta Kielce wyjaśniła: (...) *szkoły ponadpodstawowe, dla których organem prowadzącym jest Miasto Kielce realizowały 18 projektów ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 oraz 25 projektów w ramach programu Erasmus+. Tematyka tych projektów była związana z ważnymi dla edukacji kwestiami, m. in. zajęcia edukacyjne, kursy i staże dla uczniów związane z podnoszeniem ich kompetencji zawodowych, praktyki dla uczniów (krajowe i zagraniczne), podnoszenie kompetencji zawodowych nauczycieli, modernizacja i rozbudowa zaplecza technicznego kształcenia praktycznego oraz doposażenie szkół w nowoczesny sprzęt niezbędny w kształceniu zawodowym. Prezydent Miasta Kielce wyjaśniła także, że w celu zapewnienia szkołom odpowiednich warunków realizacji podstawy programowej EdB w roku szkolnym 2024/2025, w przypadku zgłoszenia przez daną szkołę potrzeb finansowych związanych z realizacją ww. przedmiotu, w miarę posiadanych środków finansowych, zostaną one rozpatrzone pozytywnie.*

(akta kontroli str. 147, 356)

Dyrektor Wydziału Edukacji i Profilaktyki Zdrowotnej oświadczył, że Wydział poczyni wszelkie kroki, aby uzyskać środki finansowe na stworzenie/doposażenie strzelnicy w jednej z kieleckich szkół, dla których miasto Kielce jest organem prowadzącym, m.in. z programu *Strzelnica w powiecie*.

³⁷ Z zarządzenia nr 402/2022 Prezydenta Miasta Kielce z dnia 28 września 2022 r. w sprawie zasad w zakresie zaciągania zobowiązań finansowych na realizację wydatków w kwocie nie mniejszej niż 5.000 zł i nie większej niż 1.000.000 zł oraz powyżej 1.000.000 zł w Urzędzie Miasta Kielce oraz jednostkach organizacyjnych Miasta Kielce, wynikało, że po uzyskaniu akceptacji Prezydenta Miasta Kielce (zastępcy Prezydenta, Sekretarza) uzyskiwało się akceptację Skarbnika. W roku 2021 nie obowiązywało podobne/inne zarządzenie.

³⁸ Znak: MSOS.3132.1.2023.

OCENA CZĄSTKOWA

Prezydent Miasta Kielce w terminie sporządzał informacje o stanie realizacji zadań oświatowych i przekazywał je Radzie Miasta Kielce, przy czym informacje te na lata szkolne 2021/2022 i 2022/2023 nie zawierały opisu działań podejmowanych przez szkoły nakierowanych na kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wymaganego art. 11 ust. 7 pkt 1 Prawa oświatowego. W Urzędzie prawidłowo planowano dochody z tytułu oświatowej subwencji ogólnej, którą w 100% przeznaczano na zadania oświatowe i każdego roku objętego kontrolą brakującą sumę uzupełniano ze środków własnych. Prezydent Miasta Kielce nie dołożył należytej staranności by zapewnić od roku szkolnego 2024/2025 warunki do realizacji obowiązkowego dla uczniów wszystkich szkół ponadpodstawowych praktycznego szkolenia strzeleckiego w ramach EdB, które powinno być realizowane z wykorzystaniem strzelnic.

OBSZAR**2. Nadzór nad realizacją wybranych zadań oświatowych**

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z art. 110 ust. 1 i 3 arkusz organizacji szkoły, który określa szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki zatwierdza organ prowadzący, po zasięgnięciu opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Szczegółową analizą objęto projekty arkuszy organizacyjnych na rok szkolny 2024/2025 sporządzone przez dyrektorów ośmiu liceów ogólnokształcących, siedmiu techników oraz sześciu branżowych szkół I stopnia z terenu Kielc. Dokonano także analizy aneksów nr 1 do ww. arkuszy na rok szkolny 2024/2025, które były przedstawiane przez dyrektorów szkół do zatwierdzenia według stanu na 1 września, tj. po zakończeniu naboru do klas pierwszych.

Każdorazowo projekty arkuszy organizacyjnych składane przez dyrektorów szkół, były zaopiniowane przez związki zawodowe, tj. Związek Nauczycielstwa Polskiego i NSZZ *Solidarność*. Następnie były one sprawdzane przez pracowników Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu Urzędu Miasta i opatrzone podpisami pracowników (pracownik merytoryczny, kierownik Referatu Edukacji oraz dyrektor Wydziału) i przekazywane do zaopiniowania Świętokrzyskiemu Kuratorowi Oświaty. Każdy z projektów został zatwierdzony przez Kuratorium i opatrzony podpisem wizytatora i pieczęcią o treści *Arkusze organizacyjne szkoły jest zgodny z przepisami prawa*. Następnie arkusze zostały zatwierdzone przez Prezydenta Miasta Kielce.

Z ww. arkuszy organizacyjnych wynikało, że w każdej klasie pierwszej przewidziano jedną godzinę tygodniowo EdB, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie ramowych planów nauczania³⁹.

Liczebność klas pierwszych w ww. roku szkolnym zaplanowano na 20 uczniów (w 2 klasach), 24 uczniów (w 2), 26 uczniów (w 3), 28 uczniów (w 54) oraz 30 uczniów (w 4). W Technikum nr 9 Specjalnym oraz Szkole Branżowej I stopnia nr 7 Specjalnej wchodzącymi w skład Zespołu Placówek Szkolno-Wychowawczych liczebność jedynek klas pierwszych zaplanowano na rok szkolny 2024/2025 odpowiednio na jednego i pięciu uczniów.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki zmieniającego podstawę programową dla liceum, ogólnokształcącego, technikum i branżowej szkoły II stopnia oraz rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki zmieniające podstawę programową dla szkół podstawowych i branżowych I stopnia, osiągnięcie przez uczniów umiejętności praktycznego udzielania pierwszej pomocy wymaga realizacji zajęć

³⁹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 20 maja 2024 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. poz. 781) oraz uchylone z dniem 1 września 2024 r. rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2024 r. poz. 80, ze zm.).

w blokach po dwie godziny lekcyjne. W celu zapewnienia efektywnej nauki przedmiotu klasę należy podzielić na grupy o liczebności nie większej niż 15 uczniów, w szczególności podczas ćwiczeń z resuscytacji krążeniowo-oddechowej, postępowania z osobą nieprzytomną oraz opatrywania ran, złamań i krwotoków.

Z projektów arkuszy organizacyjnych wynikało, że w projekcie arkuszy taki podział został dokonany tylko w trzech szkołach⁴⁰. W pozostałych szkołach, w których zaplanowano utworzenie 49 klas pierwszych podziału takiego nie dokonano.

(akta kontroli str. 153-157, 162, 215)

Jak wyjaśnił Dyrektor Wydziału Edukacji i Profilaktyki Zdrowotnej Urzędu: *Miasto Kielce, jako organ prowadzący szkoły ponadpodstawowe, arkusz organizacyjny zatwierdza pod kątem prawidłowości m.in. zatrudniania i zwalniania nauczycieli i pracowników administracji i obsługi, liczby oddziałów, liczby godzin przyznawanych nauczycielom (...). Prawidłowość realizacji podstawy programowej, w tym podziału na grupy w danym przedmiocie, kontroluje Świętokrzyski Kurator Oświaty. Podczas narad inauguracyjnych Zastępca Prezydenta Miasta i Dyrektor Wydziału Edukacji i Profilaktyki Zdrowotnej rok szkolny, które odbyły się 27 sierpnia 2024 r. przypomniano dyrektorom szkół o tym obowiązku. Ponadto w aneksie do arkuszy organizacyjnych składanych przez dyrektorów zwrócona zostanie szczególna uwaga, czy wprowadzono stosowne zmiany.*

(akta kontroli str. 163-166, 207-212)

Na podstawie analizy aneksów nr 1 do arkuszy organizacji szkół na rok szkolny 2024/2025 można stwierdzić, że w prawie wszystkich szkołach zaplanowano realizację EdB w podziale na grupy, a mianowicie

- najczęściej dokonywano podziału na grupy w drugim półroczu roku szkolnego;
- tylko dyrektorzy dwóch szkół (II Liceum Ogólnokształcącego i Zespołu Szkół Przemysłu Spożywczego – dotyczy w sumie siedmiu klas pierwszych) nie dokonali podziału na grupy zajęć z EdB;
- podział na grupy dotyczył także klas, których liczebność nie była wyższa niż 30 uczniów (57 klas pierwszych), tylko w dziewięciu klasach było powyżej 30 uczniów.
- w klasach integracyjnych liczących 20 uczniów także taki podział został wprowadzony;
- w szkołach specjalnych (branżowa szkoła specjalna I stopnia i technikum) w klasach pierwszych było tylko od pięciu do sześciu uczniów – klasy te nie były dzielone na grupy (dziewięć klas).

Jak wskazała Prezydent Miasta Kielce, dyrektorzy tych szkół, którzy nie dokonali podziału uzasadnili to możliwościami organizacyjnymi i lokalowymi. Dyrektorzy, którzy w roku szkolnym 2024/2025 nie dokonali podziału zadeklarowali, że po skończeniu nauki przez klasy maturalne podział oddziału na grupy w drugim półroczu roku szkolnego 2024/2025.

Zajęcia EdB były podzielone na grupy na podstawie § 7 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Edukacji z 20 maja 2024 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół w, zgodnie z którym podział na grupy jest obowiązkowy na nie więcej niż połowie godzin zajęć obowiązkowych kształcenia ogólnego, z których treści wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych w oddziałach liczących więcej niż 30 uczniów, przy czym w oddziałach integracyjnych liczących co najmniej trzech uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego podział taki jest obowiązkowy, z tym że grupa nie może liczyć mniej niż pięciu uczniów. Dodatkowo w przypadku oddziałów liczących

⁴⁰ Tj. w VI Liceum (pięć klas po 28 uczniów), w Zespole Szkół nr 3 (cztery klasy Technikum nr 2 oraz jedna klasa szkoły branżowej nr 1 – wszystkie po 28 uczniów); w czterech klasach III LO liczących po 28 uczniów (a w dwóch pozostałych liczących po 20 uczniów podziału takiego nie dokonano).

nie więcej niż 30 uczniów można dokonać podziału na grupy za zgodą organu prowadzącego szkołę.

Zapewniono więc odpowiednie warunki organizacyjne do realizacji EdB, gdyż w podstawie programowej kształcenia z EdB przewidziano zajęcia ćwiczeniowe (w tym dotyczące udzielania pierwszej pomocy i szkolenia strzeleckiego).

(akta kontroli str. 270-275, 361)

Z wykazu kadry pedagogicznej wynikało, że wszyscy nauczyciele EdB posiadali kwalifikacje do zarówno do prowadzenia wskazanych zajęć wymaganych § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli⁴¹; jak również mieli uprawnienia do nauczania pierwszej pomocy w ramach tego przedmiotu⁴².

Prezydent Miasta Kielce wyjaśniła: *Urząd Miasta Kielce nie wymagał udokumentowania powyższych kwalifikacji, ponieważ to organ sprawujący nadzór pedagogiczny nadzoruje kwalifikacje nauczycieli do nauczania danego przedmiotu. Do projektu arkusza organizacyjnego i zmiany arkusza organizacyjnego na dn. 01 września danego roku dyrektorzy placówek składają załącznik nr 3 – wykaz kadry pedagogicznej, który jest dokumentem wymagany przez Kuratorium Oświaty w Kielcach.*

(akta kontroli str. 356–361)

W ramach wykorzystania możliwości poszerzenia obowiązkowego zakresu edukacji obronnej o dodatkowe zajęcia w ramach godzin przeznaczonych przez organ prowadzący (finansowanych przez miasto Kielce) w dwóch szkołach, w latach szkolnych 2022/2023-2024/2025, przyznano takie godziny, tj.:

- w ZSM – w klasie o specjalności technik logistyk w roku szkolnym 2022/2023 łącznie 10 godzin, tj.: osiem godzin przysposobienia wojskowego i dwie godziny edukacji wojskowej, w kolejnym roku szkolnym – łącznie 14 godzin, w tym osiem godzin przysposobienia wojskowego i sześć edukacji wojskowej, w roku szkolnym 2024/2025 – łącznie 15 godzin, z czego 10 godzin przysposobienia wojskowego i pięć godzin edukacji wojskowej;
- w ZSO nr 2 (X Liceum Ogólnokształcące Mistrzostwa Sportowego im. Józefa Wybickiego) dodatkowe godziny przyznano na realizację innowacji pedagogicznej na podstawie której wprowadzono dodatkowy przedmiot pn. *Bezpieczeństwo wewnętrzne*. We skazanych latach szkolnych przyznano odpowiednio: pięć godzin w kolejnych -10 i 11 godzin.

(akta kontroli str. 276-277)

W latach szkolnych 2022/2023 - 2023-2024 szkoły podejmowały działania poszerzające zakres edukacji obronnej i nauki udzielania pierwszej pomocy, w tym m.in.:

- w IV Liceum Ogólnokształcącym realizowane były dodatkowe zajęcia z zakresu udzielania pierwszej pomocy,
- w V Liceum Ogólnokształcącym: (1) zajęcia pn. *Warunki organizacyjne dla realizacji szkolenia strzeleckiego* w ramach projektu Akademickiego Związku Sportowego pt.: *Program Upowszechniania Strzelectwa 2023-2025*; (2) udział w dwóch edycjach szkolenia *My młode pokolenie – Tobie Ojczyzno* (ćwiczenie

⁴¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1289, ze zm.; uchylone z dniem 3 października 2023 r. przez rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 14 września 2023 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. poz. 2102).

⁴² Kwalifikacje do prowadzenia zajęć edukacyjnych w zakresie udzielania pierwszej pomocy w szkołach posiadała osoba, która legitymuje się zaświadczeniem potwierdzającym posiadanie przygotowania do prowadzenia zajęć edukacyjnych w zakresie udzielania pierwszej pomocy, uzyskanym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 8 ust. 5 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1541, ze zm.). Stosownie do § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 sierpnia 2009 r. w sprawie przygotowania nauczycieli do prowadzenia zajęć edukacyjnych w zakresie udzielania pierwszej pomocy, zaświadczenie takie jest ważne przez okres pięciu lat od dnia wydania.

umiejętności strzeleckich, kształcenie postaw proobronnych organizowanym przez Stowarzyszenie „Passa” przy wsparciu Ministerstwa Obrony Narodowej; (3) zajęcia pn. *Warunki organizacyjne dla realizacji nauki pierwszej pomocy*, zorganizowane dzięki współpracy szkoły ze Stowarzyszeniem Świętokrzyskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe. W ramach zajęć wychowania fizycznego każdy z uczniów przechodził jednogodzinne szkolenie z użyciem specjalistycznych fantomów ze wskaźnikiem QCPR⁴³. Nadzór nad zajęciami sprawował wykwalifikowany instruktor pierwszej pomocy i ratownik, (4) klasa druga została objęta innowacją z realizacji pierwszej pomocy w ramach zajęć wychowania fizycznego. Nadzór nad realizacją zajęć pierwszej pomocy sprawuje nauczyciel z uprawnieniami ratownika i instruktora pierwszej pomocy oraz dyrektor szkoły;

- w Zespole Szkół Elektrycznych w ramach edukacji proobronnej i prozdrowotnej podejmowane były następujące działania: (1) nauczyciel wychowania fizycznego (będący ratownikiem medycznym) przeprowadził na godzinach wychowawczych zajęcia z udzielania pierwszej pomocy; 16 października każdego roku w szkole był organizowany *Dzień przywracania akcji serca*, w ramach którego na korytarzu szkolnym odbywały się pokazy i ćwiczenia z udzielania pierwszej pomocy z udziałem uczniów, (2) zapraszano żołnierzy, którzy prowadzili prelekcje o służbie wojskowej, (3) zorganizowano: wycieczkę do Muzeum Orła Białego z wykładem na temat broni i elementami strzelectwa oraz do Centrum Przygotowań do Misji Zagranicznych w Kielcach, w ramach którego odbyła się prelekcja nt. Międzynarodowego Prawa Humanitarnego, (4) zorganizowano obóz do Zakopanego, którego harmonogram obejmował m.in strzelectwo i szkolenie z terenoznawstwa oraz survivalu; (5) uczniowie wzięli udział w konkursie wiedzy pożarniczej, a na tzw. „dniach otwartych” były prowadzone m.in. pokazy pierwszej pomocy,
- w Zespole Szkół Przemysłu Spożywczego: (1) w roku szkolnym 2022/2023 zorganizowano warsztaty z zakresu Pierwszej Pomocy Przedmedycznej przeprowadzone przez pracowników Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach; warsztaty dotyczące umiejętności obronnych przeprowadzone przez żołnierzy Wojskowego Centrum Rekrutacji w Kielcach, (2) w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 zorganizowano zajęcia dotyczące aspektów i odpowiedzialności karnej za czyny zabronione przeprowadzone przez funkcjonariuszy Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Kielcach; zajęcia profilaktyczne dotyczące prewencji różnych zagrożeń prowadzone przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach;
- w Zespole Szkół Mechanicznych w programie nauczania w klasie logistycznej zaplanowano i zrealizowano szkolenie wojskowe w ramach program MON pn. *Certyfikowane Klasy Wojskowe Mundurowe*. W klasach pierwszych w ramach przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa było realizowanie szkolenie strzeleckie oraz szkolenie z pierwszej pomocy. W pozostałych klasach realizowano *Program Upowszechniania Strzelectwa* Ponadto wszystkie klasy logistyczne wojskowe realizowały szkolenie strzeleckie,
- w Zespole Placówek Szkolno-Wychowawczych w latach szkolnych 2022/2023-2023/2024 realizowane były zajęcia: (1) dotyczące obronności, tj. raz w roku spotkanie w Centrum Przygotowań do Misji Zagranicznych w Kielcach; (2) dotyczące pierwszej pomocy: udział w projekcie Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy pn. *Ratujemy i uczymy ratować* oraz szkolenia z udzielania pierwszej pomocy.

⁴³ Technologia QCPR pozwala kontrolować poprawność wykonywanego treningu, na bezpłatnej aplikacji w urządzeniu mobilnym.

(akta kontroli str. 361-364)

2.2. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Wydziału Edukacji i Profilaktyki Zdrowotnej, Wydział prowadzi nadzór nad prawidłowością dysponowania przyznanymi jednostce środkami poprzez:

- zatwierdzenia przez organ prowadzący planu finansowego, na podstawie którego jednostka dokonuje wydatków,
- analizę i weryfikację sprawozdań finansowych z wykonania planu wydatków budżetowych oraz środków pozyskanych z innych źródeł,
- akceptację przez Zastępcę Prezydenta Miasta oraz Skarbnika Miasta Kielce planowanego zaciągnięcia zobowiązania na realizację wydatków powyżej 5 000 zł (...).

Dyrektor każdej placówki oświatowej podlega ocenie pracy, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 25 sierpnia 2022 r. w sprawie oceny pracy nauczycieli. Rozporządzenie to enumeratywnie wylicza kryteria, na podstawie których dokonywana jest ocena pracy dyrektora, a wśród obowiązkowych kryteriów, w par. 9 pkt 5 wskazuje: „5) tworzenie warunków do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz zapewnienie uczniom i nauczycielom bezpieczeństwa w czasie zajęć organizowanych przez szkołę”. (...) organ prowadzący, sporządzając każdorazowo ocenę pracy dyrektora każdej placówki oświatowej, (...) kontroluje i nadzoruje, czy dyrektor zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki nauki uczniów uczęszczających do placówki (...).

Dyrektor każdej placówki oświatowej sporządza arkusz organizacji i zmiany do arkusza organizacji, która są weryfikowane przez pracowników i zatwierdzane przez prezydenta miasta Kielce. Arkusze sprawdzane są m.in. pod kątem ich zgodności z przepisami regulującymi proces nauczania oraz organizację pracy placówki.

(akta kontroli str. 183-212)

W latach szkolnych 2022/2023-2024/2025 w szkołach przeprowadzano kontrole przez uprawnione do tego organy, w tym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, a protokoły z tych kontroli przekazano także do Urzędu. Kontrolą kompleksową zostały objęte:

- w roku szkolnym 2022/2023: (1) Zespół Placówek Szkolno- Wychowawczych - (2) Zespół Szkół Zawodowych nr 1; (3) Zespół Szkół Ekonomicznych; (4) Zespół Szkół Ekonomicznych im. Mikołaja Kopernika, (5) Zespół Szkół Przemysłu Spożywczego w Kielcach;
- w roku szkolnym 2023/2024: (1) Zespół Szkół Mechanicznych; (2) Zespół Placówek Szkolno-Wychowawczych; (3) Zespół Placówek Oświatowych nr 2, (4) Miejski Szkolny Ośrodek Sportowy.

W roku szkolnym 2024/2025 (do dnia 14 listopada) nie wpłynęły żadne protokoły pokontrolne z ww. instytucji dotyczące przeprowadzonych kontroli w szkołach ponadpodstawowych.

Prezydent Miasta Kielce wyjaśniła: *Urząd Miasta Kielce analizuje każdorazowo zalecenia wydane w ramach ww. kontroli. Sporządza z tego wykaz priorytetowych potrzeb placówek i w ramach posiadanych środków finansowych, na wniosek dyrektora jednostki przyznaje te środki. Z przeprowadzonych analiz wynika, że placówki oświatowe, w związku z dużym ich eksploatowaniem, wymagają ciągłego nakładu finansowego na cele przede wszystkim remontowe, modernizacyjne i dostosowawcze do obowiązujących przepisów prawa.*

Jak podał Dyrektor Wydziału Edukacji i Profilaktyki Zdrowotnej, dyrektor każdej z placówek składał corocznie informację o przygotowaniu danej placówki do przyjęcia uczniów, pod kątem zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków do przyjęcia uczniów w nowym roku szkolnym. Informacje te były każdorazowo analizowane.

(akta kontroli str. 141-146, 207-212, 278-335, 365)

W Urzędzie prowadzone były kontrole/analizy poprawności danych wprowadzonych w Systemie Informacji Oświatowej (dalej: SIO) (stan na 30 września każdego roku). Jak wyjaśniła Prezydent Miasta Kielce *inspektorzy zatrudnieni w Wydziale Edukacji i Profilaktyki Zdrowotnej Urzędu Miasta zatwierdzają raporty subwencyjne na podstawie kontroli krzyżowej danych wprowadzonych do SIO, danych zawartych w systemie Vulcan – arkuszy organizacyjnych oraz dokumentów znajdujących się w placówce. Każdorazowo sporządzany jest z tego dokument Arkusz kontroli prawidłowości danych wprowadzonych do SIO, pod którym podpisuje się dyrektor danej placówki. W arkuszu wykazywane są ewentualne rozbieżności lub nieprawidłowości.*

Prezydent Miasta Kielce wyjaśniła: *W audycie przeprowadzonym przez Izbę Administracji Skarbowej w 2022 roku za rok 2019 nieprawidłowości dotyczyły tylko jednej szkoły (...). Dane wprowadzone do SIO były zgodne ze stanem faktycznym. Zakwestionowano liczbę uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego w oddziałach integracyjnych. Zgodnie z zapisami § 6 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Ministerstwa Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli, liczba uczniów w oddziale integracyjnym w szkole ogólnodostępnej powinna wynosić nie więcej niż 20 uczniów, w tym nie więcej niż 5 uczniów niepełnosprawnych. W dwóch oddziałach liczba ta wynosiła 6 uczniów z niepełnosprawnościami. Zgodnie z zapisami ww. przepisu zwiększenie ilości uczniów z orzeczeniami wymaga zgody organu prowadzącego. W zaistniałej sytuacji uważamy, że zgoda ta była tylko zbędną formalnością (...). Pozostałe punkty nieprawidłowości wykazane w audycie (pkt 2-6) dotyczą placówek niepublicznych, dla których miasto Kielce nie jest organem prowadzącym.*

(akta kontroli str. 366)

W latach szkolnych 2022/2023 i 2023/2024 nie doszło do żadnych wypadków podczas prowadzenia zajęć ze szkolenia strzeleckiego. Analiza przeprowadzana na potrzeby niniejszej kontroli wykazała, że w czterech szkołach jest znacznie więcej wypadków niż w innych, gdyż tylko te szkoły zgłaszają wypadki.

Prezydent Miasta Kielce wyjaśniła: *Po zgłoszeniu przez osoby kontrolujące wątpliwości dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa uczniom w szkołach: II, IV, V LO oraz Zespole Szkół Ekonomicznych im. M. Kopernika przeprowadziliśmy analizę pod kątem ilości wypadków we wszystkich szkołach. Ilość zgłaszanych wypadków przez ww. szkoły nie wynikała z szczególnego niebezpieczeństwa w tych szkołach, ale braku tych zgłoszeń przez inne szkoły. Na naradach inauguracyjnych nowy rok szkolny, które odbyły się w dniu 27.08.2024r. zobowiązaliśmy dyrektorów wszystkich placówek oświatowych, dla których miasto Kielce jest organem prowadzącym, do rzetelnego zgłaszania zaistniałych wypadków. Po tej dacie dyrektorzy na bieżąco zgłaszają zaistniałe wypadki w szkołach.*

(akta kontroli str. 158-161, 163-166, 207-212, 366)

Zgodnie z *Informacjami* na lata szkolne 2021/2022, 2022/2023 nie ponoszono żadnych nakładów finansowych na dowóz uczniów na strzelnicę.

(akta kontroli str. 28, 70)

Jedynie uczniowie z niepełnosprawnościami klas pierwszych Zespołu Placówek Szkolno-Wychowawczych dojeżdżali (pod opieką nauczycieli) na strzelnicę autobusami komunikacji miejskiej. Zarówno oni, jak i opiekujący się nimi nauczyciele, korzystali z bezpłatnych przejazdów. Pozostałe placówki nie dowoziły uczniów na zajęcia w celu realizacji szkolenia strzeleckiego.

Prezydent Miasta Kielce wyjaśniła: *Pozostałe placówki nie dowoziły uczniów na zajęcia w celu realizacji szkolenia strzeleckiego, ponieważ korzystali ze strzelnic na terenie szkoły lub (i w tym przypadku większość placówek) z usług strzelnic mobilnych/ wirtualnych. Środki na funkcjonowanie placówek oświatowych*

przydzielane są w planie finansowym jednostki, za realizację którego odpowiada dyrektor placówki. Dowóz uczniów na strzelnicę realizowany jest w ramach budżetu danej placówki.

(akta kontroli str. 207-212, 367)

W latach szkolnych 2022/2023 i 2023/2024, w ramach funduszu nagród nauczycieli pozostających w dyspozycji Prezydenta Miasta Kielce został uhonorowany jeden nauczyciel za osiągnięcia na polu rozwijania edukacji obronnej.

(akta kontroli str. 182)

2.3. Do Prezydenta Miasta w latach 2022-2024 (do 19 sierpnia) wpłynęło łącznie 92 skargi i 10 wniosków, z czego tylko dwie skargi dotyczyły szkół ponadpodstawowych i były one uznane za bezzasadne. W latach szkolnych 2022/2023 i 2023/2024 nie było żadnych skarg i wniosków dotyczących nauczania EdB.

(akta kontroli str. 158-161, 182)

Zgodnie z punktem X *Informacji o wynikach nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Kuratora Oświaty nad szkołami i placówkami*, dla których organem prowadzącym jest Miasto Kielce, zgodnie z art. 11 ust. 7 pkt 2 ustawy *Prawo oświatowe* stanowiącymi jedną ze składowych *Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych w Mieście Kielce za lata szkolne 2021/2022, 2022/2023* Świętokrzyski Kurator Oświaty nie przeprowadzał żadnych kontroli dotyczących realizacji zajęć z edukacji obronnej ani też nie rozpatrywał żadnych skarg w tym zakresie.

(akta kontroli str. 7-8, 47-50, 87-97)

Zgodnie z Książką ewidencji kontroli w Urzędzie w latach 2022-2024 (do 30 sierpnia) przeprowadzono 29 kontroli. Żadna z nich nie obejmowała swoim zakresem zadań oświatowych. Prezydent Miasta wyjaśniła: *Kontrola Urzędu Marszałkowskiego dotycząca projektu Zakup sprzętu komputerowego dla kieleckich szkół podstawowych na potrzeby edukacyjne uczniów z Ukrainy odbywała się przede wszystkim w placówkach, które otrzymały sprzęt w ramach ww. projektu. Kontrola nie wykazała żadnych nieprawidłowości.*

Raport o audycie Izby Administracji Skarbowej został zamieszczony na stronie internetowej Urzędu⁴⁴, jednak informacje o przeprowadzonych czynnościach nie zostały wpisane do książki kontroli jednostki.

NIK zauważa potrzebę dokumentowania tego typu działań odpowiednim wpisem w książce kontroli.

(akta kontroli str. 215, 338-353, 367)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

1. Rzetelne sporządzanie *Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych* z uwzględnieniem wszystkich elementów wskazanych w art. 11 ust. 7 pkt 1 *Prawa oświatowego*,
2. Zapewnienie warunków do pełnej realizacji programu nauczania EdB w szkołach ponadpodstawowych w zakresie szkolenia strzeleckiego oraz

⁴⁴ <https://bipum.kielce.eu/urzed-miasta-kielce/audyty-i-kontrole/kontrole-real-w-um-kielce-przez-org-zew/kontrole-realizowane-w-urzedzie-miasta-kielce-przez-organy-zewnetrzne.html> - data dostępu 26 listopada 2024 r.

nauki udzielania pierwszej pomocy, zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 5 Prawa oświatowego.

Uwagi NIK nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, grudnia 2024 r.

KontrolerzyKontrolerzy

Arkadiusz Pawlik
Specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Monika Górniak-Napora
Starszy inspektor kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach
Dyrektor
Grzegorz Walendzik

.....
podpis

Sporządzili:

Arkadiusz Pawlik, specjalista kontroli państwowej,

Monika Górniak-Napora, st. Inspektor kp.
.....

Uzgodniono z:

Violetta Nowak, doradcą technicznym

Janem Woźniakiem, doradcą prawnym,